

Východiská a odkazy ekonómie liberálnych ekonomických škôl

(grafická príloha prezentácie)

Peter GONDA

Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika

Vysoká škola manažmentu (Bratislava, 2. marec 2023)

„Umenie ekonómie [a ekonomického myslenia] spočíva v skúmaní nielen bezprostredných, ale aj dlhodobých dôsledkov daného činu alebo politiky [či politického opatrenia] a v sledovaní týchto dôsledkov nielen na jednu skupinu, ale i na všetky ostatné skupiny v spoločnosti. (Henry HAZLITT)

*

„Úlohou ekonómie [a ekonomického myslenia] je ukázať ľuďom, ako málo vedia o tom, čo si myslia, že môžu [v spoločnosti] zámerne vytvoriť, riadiť.“ (Friedrich HAYEK)

*

*„Nikto nemôže byť kvalitným ekonómom, ak je len ekonómom“
(Friedrich HAYEK)*

„Ak sa máme múdro rozhodovať, tak musíme porozumieť základným princípom Smitha, ktoré vysvetľujú, ako môže vzniknúť systém a rozkvitať bez vládnych zásahov, ako môžeme spolupracovať bez donucovania a pochopiť, prečo vládne intervencie spôsobujú toľko škôd.“

(Milton a Rose FRIEDMAN)

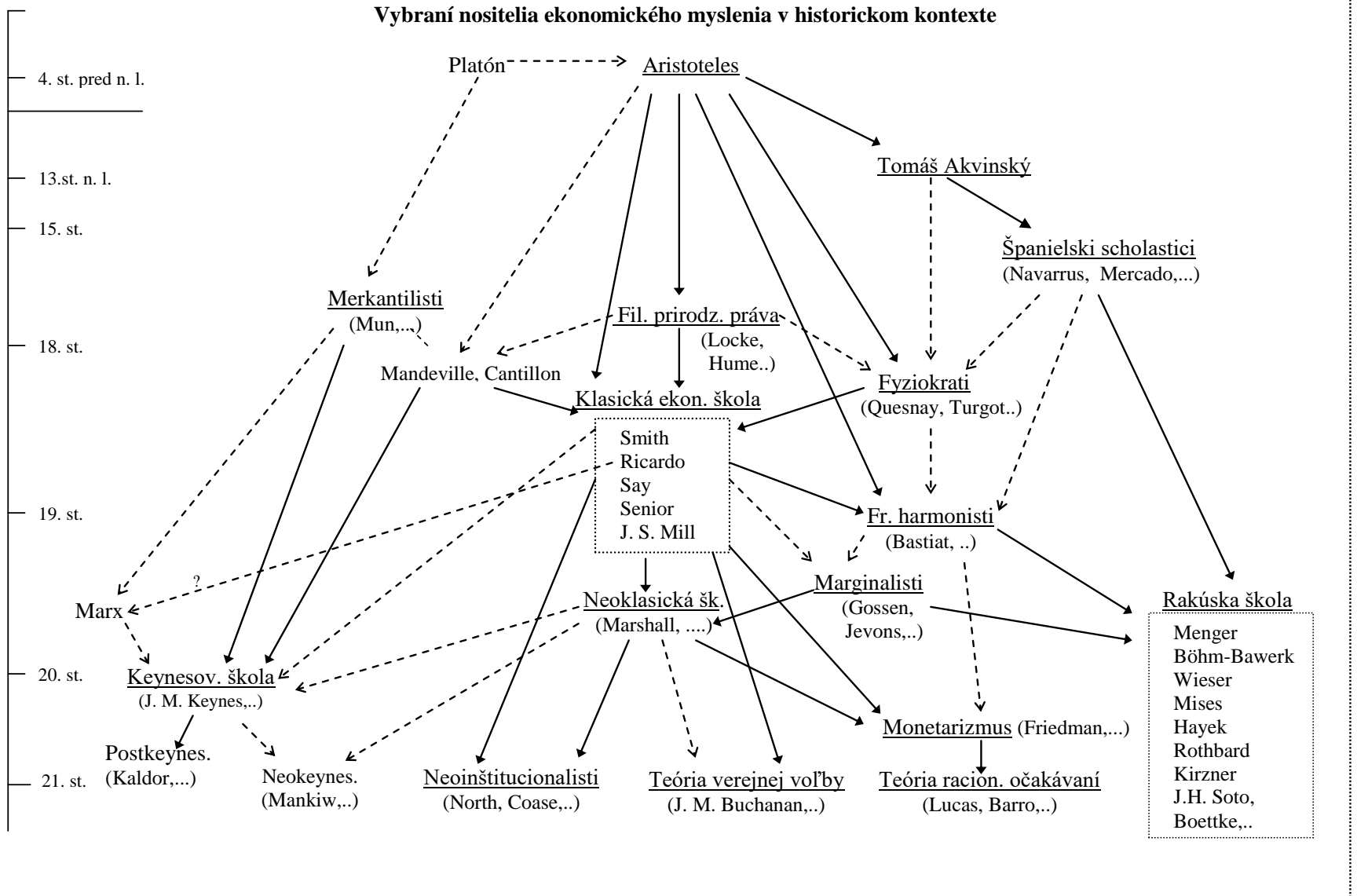
*

„Veľký stroj trhového poriadku by sa bez abstraktných pravidiel garantujúcich stabilitu vlastníctva, jeho prenos dohodou a dodržiavanie sľubov a zmlúv rozpadol na atómy.“

(Adam SMITH)

Východiská

Vybraní nositelia ekonomického myslenia v historickom kontexte

Zdroj: autor

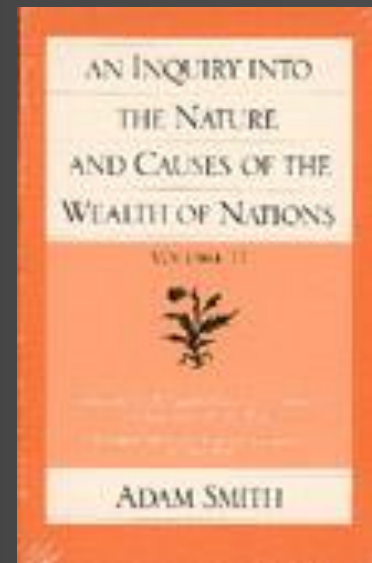
Klasická ekonomická škola

Adam SMITH (1723 – 1790)

+

Spontánný poriadok = morálka slob. spoločnosti + slobodný trh
„neustranný pozorovateľ“ + vlastný záujem, „neviditeľná ruka“

Klasická ekonomická škola

David RICARDO

(1772 – 1823)

Zákon komparatívnych výhod

Jean B. SAY

(1767 – 1832)

Zákon trhov

$S \longrightarrow D$

($S_T = D_T$)

John S. MILL

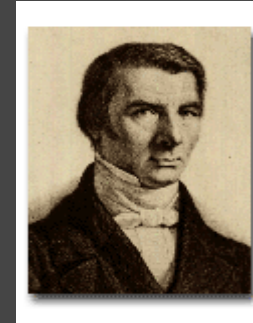
(1806 – 1872)

Teória recipročného dopytu

Ekonomickí liberálni pokračovatelia

Adam Smith (1723 – 1790)

Frédéric Bastiat (1801 – 1850)

F. A. von Hayek (1899-1992)

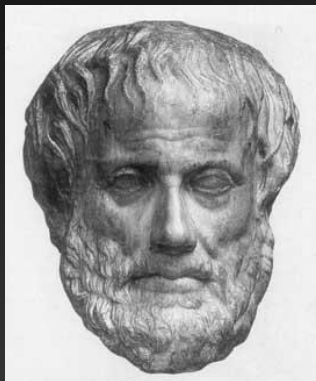

Milton Friedman (1912 - 2006)

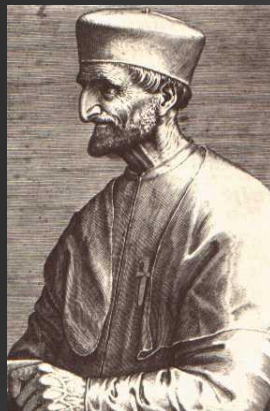

J. M. Buchanan (1919 - 2013)

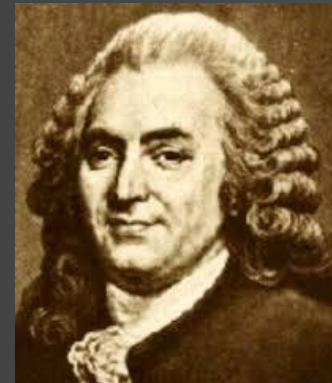
Východiská ekonomického myslenia

Aristoteles (384 –322 pred n.l.)

[Navarrus (1492 -1586)]

[B. Mandeville (1670 – 1733)]

[R. Cantillon (1680 – 1734)]

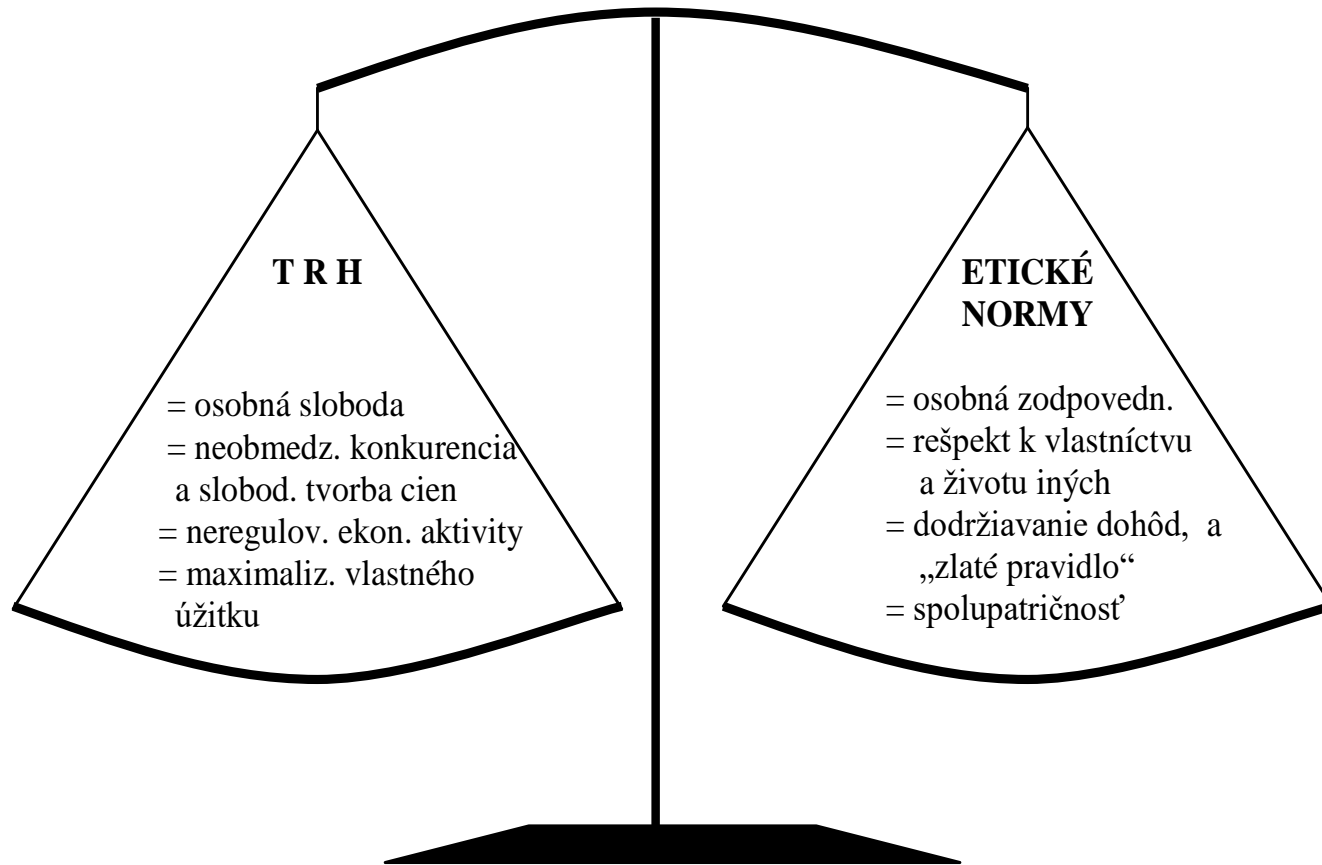
D. Hume (1711 – 1776)

F. Quesnay (1694 – 1774)

Filozofické dedičstvo

Rovnováha trhu a etických noriem

Zdroj: autor

Dosahy v praxi - ekonomická sloboda

* Podľa výsledkov „2020 Index of Economic Freedom“, zverejnených Heritage Foundation (<http://www.heritage.org/index/ranking>)

Dosahy v praxi – ekon. sloboda a bohatstvo

Exhibit 1.5: Economic Freedom and Income per Capita

Countries with greater economic freedom have substantially higher per-capita incomes.

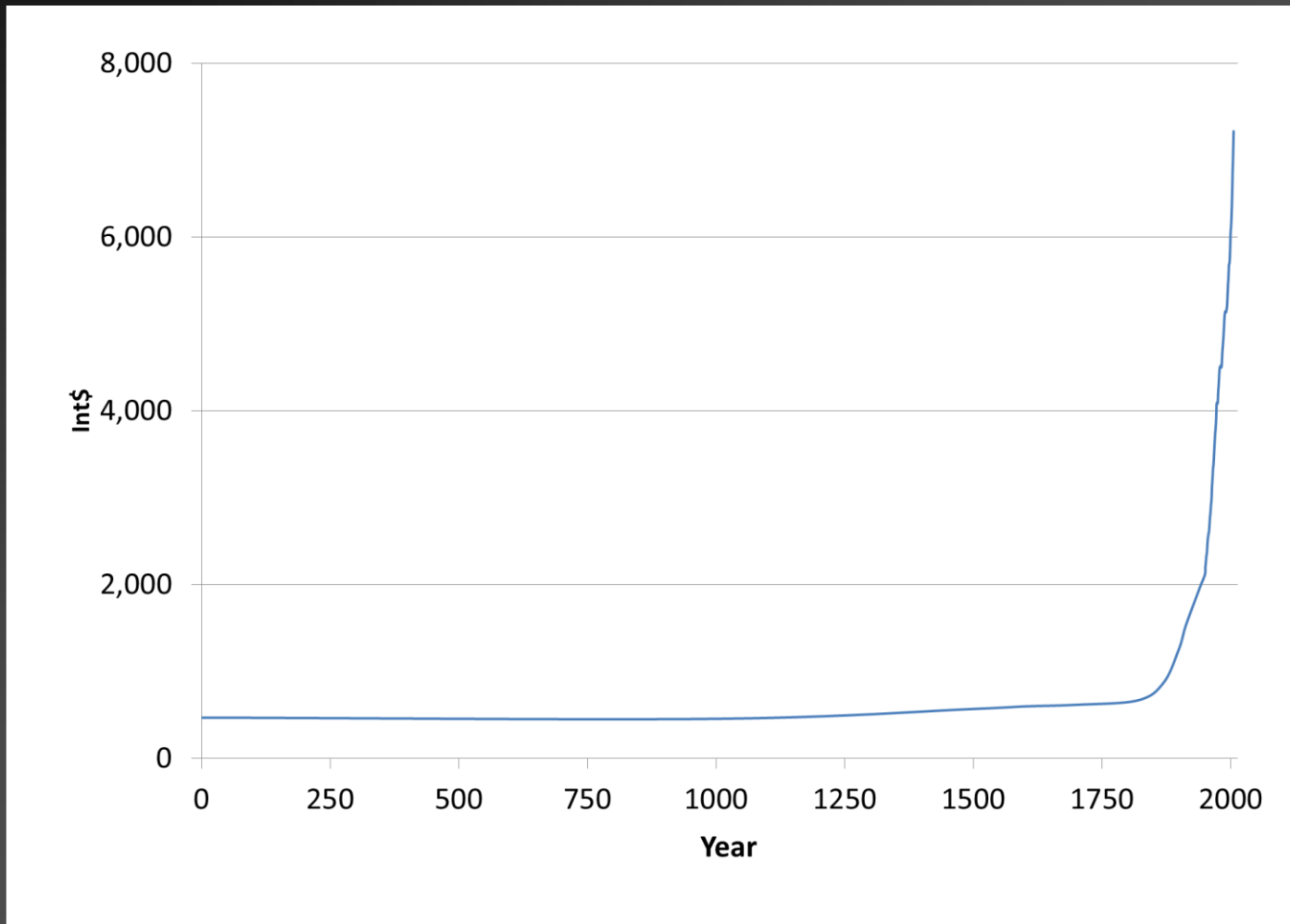

Sources: *Economic Freedom of the World: 2022 Report*; World Bank, 2022, *World Development Indicators* [on-line database].

Zdroj: Ginn (2022)

Dosahy v praxi – rast bohatstva

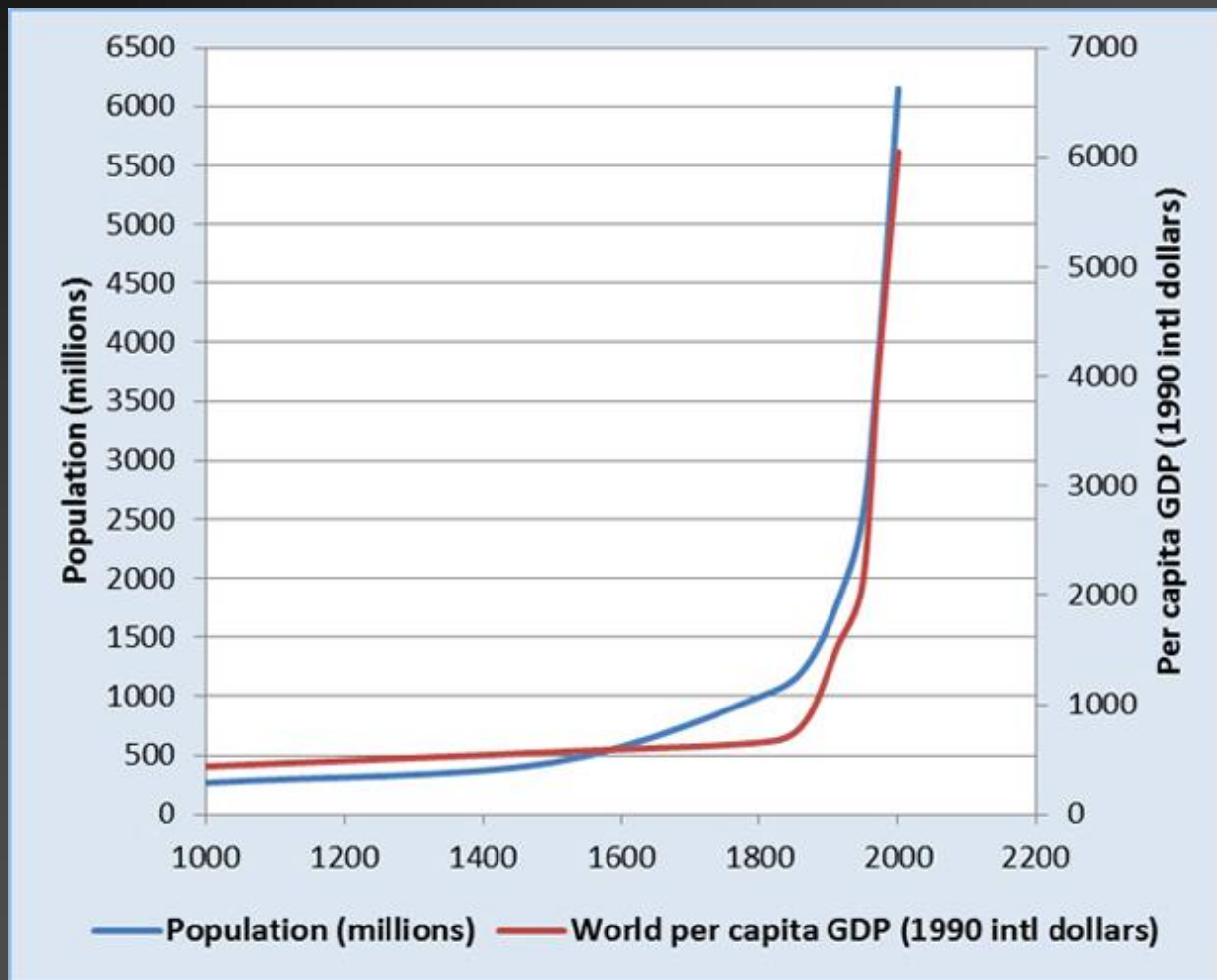
HDP na 1 obyvateľa sveta

Zdroj: Wilson (2017) podľa Maddison Project Database

Dosahy v praxi – rast bohatstva

HDP na 1 obyvateľa a populácia sveta

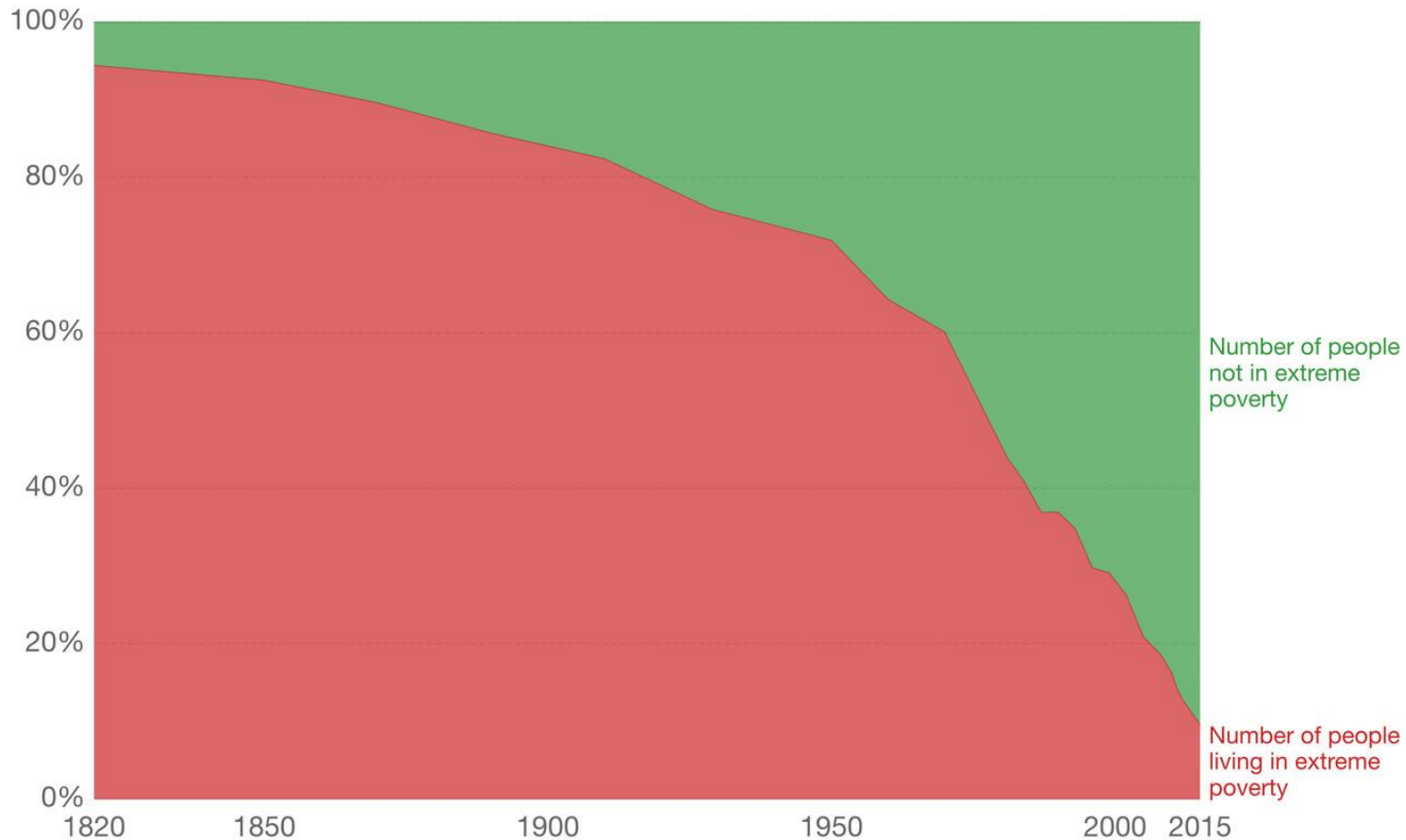
Zdroj: Slaus, Jacobs (2011)

Dosahy v praxi – pokles chudoby

World population living in extreme poverty, 1820-2015

Our World
in Data

Extreme poverty is defined as living at a consumption (or income) level below 1.90 "international \$" per day. International \$ are adjusted for price differences between countries and for price changes over time (inflation).

Source: OWID based on World Bank (2016) and Bourguignon and Morrisson (2002)

OurWorldInData.org/extreme-poverty/ • CC BY-SA

Dosahy v praxi – pokles chudoby

